

Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας
(Ο.Α.Σ.Π.)

**Σχέδιο
Μνημονίου Ενεργειών
για τη Διαχείριση του Σεισμικού Κινδύνου
στον Παιδικό Σταθμό**

Αθήνα 2017

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΤΙΣΕΙΣΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
(Ο.Α.Σ.Π.)

**Σχέδιο
Μνημονίου Ενεργειών
για τη Διαχείριση του Σεισμικού Κινδύνου
στον Παιδικό Σταθμό**

**Διεύθυνση Κοινωνικής Αντισεισμικής Άμυνας
Τμήμα Εκπαίδευσης – Ενημέρωσης**

Αθήνα 2017

Επιμέλεια - Σύνταξη: Δρ Ασημίνα Κούρου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Εισαγωγή.....	σελ. 4
2. Σύνταξη Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για Σεισμό	σελ. 4
2.1. Ενέργειες Πριν το Σεισμό	σελ. 4
2.1.1. Γενικά Στοιχεία	σελ. 4
2.1.2. Ανάθεση Αρμοδιοτήτων στο Προσωπικό του Σταθμού	σελ. 5
2.1.3. Συμμετοχή Παιδιών	σελ. 9
2.1.4. Επισήμανση & Άρση Επικινδυνότητων	σελ. 9
2.2. Ενέργειες Κατά τη Διάρκεια του Σεισμού	σελ. 11
2.2.1. Ενέργειες Προϊσταμένου και Εκπαιδευτικού Προσωπικού	σελ. 11
2.2.2. Ενέργειες Παιδιών	σελ. 11
2.2.3. Ενέργειες Επισκεπτών.....	σελ. 11
2.3. Ενέργειες Μετά το Τέλος του Σεισμού	σελ. 12
2.3.1. Ενέργειες Προϊσταμένου του Σταθμού	σελ. 12
2.3.2. Ενέργειες Εκπαιδευτικού Προσωπικού	σελ. 12
2.3.3. Ενέργειες Λοιπού Προσωπικού.....	σελ. 12
2.3.4. Ενέργειες Παιδιών	σελ. 13
2.3.5. Ενέργειες Επισκεπτών.....	σελ. 14
2.3.6. Ενέργειες Ομάδων Εργασίας.....	σελ. 14
3. Διοργάνωση Ασκήσεων Ετοιμότητας	σελ. 14
3.1. Άσκηση κατά τη διάρκεια διδασκαλίας	σελ. 14
3.2. Άσκηση κατά τη διάρκεια του διαλείμματος.....	σελ. 16
3.3. Διαδικασία Εκκένωσης του Κτιρίου	σελ. 16
3.4. Αποτίμηση Άσκησης Ετοιμότητας.....	σελ. 17
4. Ενημέρωση Παιδιών - Εκπαιδευτικών - Γονέων	σελ. 20
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Διαδικασία Εκκένωσης του Παιδικού Σταθμού	σελ. 21
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: Γενικές Οδηγίες Αυτοπροστασίας σε περίπτωση Σεισμού	σελ. 23
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: Πίνακας εκπαιδευτικού και λοιπού προσωπικού του Παιδικού Σταθμού	σελ. 24
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: Πίνακας Ομάδων Εργασίας	σελ. 25
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε: Ημερολόγιο Ασκήσεων Ετοιμότητας	σελ. 26
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ: Χρήσιμα Τηλέφωνα - Καταγραφή Εξοπλισμού και Μέσων.....	σελ. 27
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ: Πηγές	σελ. 28

1. Εισαγωγή

Η Ελλάδα κατέχει την πρώτη θέση από άποψη σεισμικότητας στην Ευρώπη και την έκτη σε παγκόσμιο επίπεδο. Είναι γενικά παραδεκτό ότι η μείωση των επιπτώσεων των σεισμών μπορεί να επιτευχθεί όταν οι πολίτες έχουν ενημερωθεί σχετικά με τα μέτρα αντισεισμικής προστασίας που πρέπει να λάβουν πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από έναν σεισμό. Σε ότι αφορά στους παιδικούς σταθμούς, καθοριστικής σημασίας είναι η ανάπτυξη αντισεισμικής συνείδησης και συμπεριφοράς στους εκπαιδευτικούς, το λοιπό προσωπικό και τα παιδιά με τη διαρκή ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και εκπαίδευσή τους.

Στην κατεύθυνση της εκπόνησης του Αντισεισμικού Σχεδιασμού του Παιδικού Σταθμού για το παρόν σχολικό έτος θα υλοποιηθούν τα ακόλουθα:

- σύνταξη ή επικαιροποίηση του ήδη υπάρχοντος Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης του Σταθμού
- διοργάνωση ασκήσεων ετοιμότητας για σεισμό
- ενημέρωση του προσωπικού, των παιδιών, των γονέων και κηδεμόνων κ.λπ.

2. Σύνταξη Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για Σεισμό

Το παρόν Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Παιδικού Σταθμού, ο οποίος στεγάζεται στο επί της οδού κτίριο (όροφοι:), συντάχθηκε τον του 20... σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Ο.Α.Σ.Π., του Νομικού Προσώπου των Παιδικών Σταθμών, του Δήμου κ.λπ. και αφορά στη σχολική περίοδο

Το Σχέδιο αυτό, το οποίο περιγράφει τις ενέργειες διαχείρισης του σεισμικού κινδύνου στον Παιδικό Σταθμό (πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από σεισμό), θα επικαιροποιηθεί κατά τη διάρκεια της σχολικής αυτής χρονιάς οποτεδήποτε κριθεί απαραίτητο.

2.1. Ενέργειες Πριν τον Σεισμό

2.1.1. Γενικά Στοιχεία

1. Είναι απαραίτητη η σύνταξη Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης στον Παιδικό Σταθμό. Ο Αντισεισμικός Σχεδιασμός επικαιροποιείται στην αρχή κάθε σχολικής χρονιάς και όποτε άλλοτε κριθεί αναγκαίο.
2. Το προσωπικό του Σταθμού θα πρέπει να γνωρίζει τη σύνθεση των ομάδων εργασίας που περιγράφονται στην επόμενη παράγραφο και οι οποίες θα μεριμνήσουν για τις ενέργειες διαχείρισης του σεισμικού κινδύνου στον Σταθμό (Παραρτήματα Γ και Δ).
3. Ο Προϊστάμενος και το προσωπικό του Σταθμού είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης και κυρίως για το μέρος των ενεργειών που τους αναλογεί, πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από κάθε σεισμικό συμβάν, ή άσκηση ετοιμότητας για περίπτωση σεισμού.
4. Ο Προϊστάμενος του Σταθμού μεριμνά για την υλοποίηση των ασκήσεων ετοιμότητας για σεισμό και το προσωπικό συμμετέχει στις δοκιμαστικές εφαρμογές του Σχεδίου (ασκήσεις ετοιμότητας) και κάνει σχετικές προτάσεις για την επικαιροποίηση και τη βελτίωσή του.

5. Ο Προϊστάμενος του Σταθμού πρέπει να ενημερώσει την Προϊσταμένη Αρχή (Νομικό Πρόσωπο ή Δήμο) για την υλοποίηση των προβλεπόμενων ασκήσεων ετοιμότητας.

2.1.2. Ανάθεση Αρμοδιοτήτων στο Προσωπικό του Σταθμού

Ο ορισμός αρμοδιοτήτων στο εκπαιδευτικό, βοηθητικό και διοικητικό προσωπικό γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες του Σταθμού, τον αριθμό των παιδιών, του εκπαιδευτικού και διοικητικού προσωπικού κ.λπ., και βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

- Οι ρόλοι και αρμοδιότητες του προσωπικού πρέπει να προσδιορίζονται τόσο για την προσεισμική, όσο και για την άμεση μετασεισμική περίοδο.
- Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες την μετασεισμική περίοδο πρέπει, στις περισσότερες περιπτώσεις, να καθορίζονται ανάλογα με τον χώρο που βρίσκεται ο κάθενας την ώρα του συμβάντος και όχι απαραίτητα να συσχετίζονται με συγκεκριμένο πρόσωπο.
- Οι εκπαιδευτικοί που έχουν διδακτικά καθήκοντα την ώρα της έκτακτης ανάγκης έχουν ως προτεραιότητα την προστασία τη δική τους και των παιδιών την ώρα του σεισμικού συμβάντος και την στη συνέχεια ασφαλή εκκένωση του κτιρίου μετά το τέλος του σεισμού και τη συγκέντρωση των παιδιών στον χώρο καταφυγής με τη διαδικασία που ορίζεται στο Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σταθμού.

Για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των εκτάκτων αναγκών σε κάθε παιδικό σταθμό προβλέπονται διάφορες ομάδες έκτακτης ανάγκης, ανάλογα με το διαθέσιμο ανθρώπινο δυναμικό και τις ανάγκες του. Στη συνέχεια περιγράφονται ρόλοι και αρμοδιότητες κάποιων ομάδων εργασίας, ο Σταθμός όμως μπορεί να δημιουργήσει και άλλες ομάδες εργασίας ανάλογα με τις ανάγκες του:

Α / Α		Ρόλοι- Αρμοδιότητες	Καθορισμός Ατόμου ή Περιγραφή Θέσης
1	Γενικός Υπεύθυνος	<p><u>Προσεισμικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Μέριμνα εκπόνησης του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης (σε συνεργασία με τον Τεχνικό Ασφαλείας) στην αρχή κάθε σχολικού έτους και συντονισμού όλων των σχετικών ενεργειών. - Μέριμνα για ευαισθητοποίηση, εκπαίδευση και προετοιμασία του προσωπικού και των παιδιών. - Ευθύνη πραγματοποίησης των Ασκήσεων Ετοιμότητας και αποτίμησής τους. - Λήψη αποφάσεων σχετικά με τις ελλείψεις που παρατηρήθηκαν. - Γνωστοποίηση στους γονείς και κηδεμόνες της διαδικασίας που θα ακολουθηθεί σε περίπτωση σεισμού. Ενημέρωσή τους για τον χώρο καταφυγής, και την παραλαβή των παιδιών τους, εάν αποφασιστεί διακοπή της λειτουργίας των παιδικών σταθμών. <p><u>Μετασεισμικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Συντονισμός όλων των σχετικών ενεργειών για τη μετασεισμική εφαρμογή του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης του Σταθμού. - Επικοινωνία με την Προϊσταμένη Αρχή ή άλλους εμπλεκόμενους αρμόδιους φορείς για αλληλοενημέρωση. - Ενημέρωση του προσωπικού για τις ενέργειες διαχείρισης που θα ακολουθηθούν, σύμφωνα με τις οδηγίες της Προϊσταμένης Αρχής. - Μέριμνα για υλοποίηση των αποφάσεων των αρμοδίων υπηρεσιών (Προϊσταμένη Αρχή, Δήμος, Περιφέρεια κ.ά.). - Συντονισμός της μετακίνησης των παιδιών σε άλλο προεπιλεγμένο χώρο καταφυγής, εάν και εφόσον το προαύλιο του σταθμού δεν είναι κατάλληλο. - Εφαρμογή άλλων λύσεων επικοινωνίας που έχουν προεπιλεγεί (π.χ. αγγελιοφόρος) σε περίπτωση που οι γραμμές τηλεφωνίας τεθούν εκτός λειτουργίας μετά από έναν ισχυρό σεισμό. - Μέριμνα για αποτίμηση της Διαχείρισης του συμβάντος και επικαιροποίηση του Σχεδιασμού την απώτερη μετασεισμική περίοδο. 	<p>Προϊστάμενος του Σταθμού</p> <p>Αναπληρωτής Προϊσταμένου</p>

<p>2</p>	<p>Ομάδα Σύνταξης Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης (σε συνεργασία με τον Τεχνικό Ασφαλείας)</p>	<p><u>Προσεισμικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Σύνταξη ή επικαιροποίηση του Σχεδίου του Παιδικού Σταθμού. - Διενέργεια τακτικού ελέγχου των χώρων και καταγραφή των ελλείψεων κ.λπ. σχετικά με την τήρηση βασικών προϋποθέσεων όπως: <ul style="list-style-type: none"> - Επισήμανση και άρση των επικινδυνοτήτων στους χώρους του Σταθμού. - Προμήθεια απαραίτητων εφοδίων όπως: βασικά είδη παροχής πρώτων βοηθειών κ.λπ. - Δημιουργία σακιδίου με είδη έκτακτης ανάγκης που θα βοηθήσει στη διαχείριση της έκτακτης ανάγκης και την απασχόληση των παιδιών (σφυρίχτρα, φαρμακείο, ξηρά τροφή, νερό, είδη ζωγραφικής κ.λπ.) - Επισήμανση των οδύσεων διαφυγής και των εξόδων του κτιρίου. - Εξασφάλιση της πρόσβασης στις οδούς διαφυγής και τις εξόδους. - Ανάρτηση του Σχεδίου στις αίθουσες, στους διαδρόμους κ.λπ. - Επιλογή του κύριου και του δευτερεύοντα χώρου καταφυγής. - Μέριμνα για ενημέρωση του προσωπικού, των παιδιών και των γονέων, για τα μέτρα αντισεισμικής προστασίας, τον Αντισεισμικό Σχεδιασμό του Σταθμού και τις ενέργειες άμβλυνσης των ψυχοκοινωνικών επιπτώσεων από σεισμό στα παιδιά. - Διοργάνωση Ασκήσεων Ετοιμότητας για σεισμό. - Αποτίμηση των Ασκήσεων Ετοιμότητας. - Υποβολή προτάσεων για επικαιροποίηση του Σχεδιασμού στον Προϊστάμενο του Σταθμού. - Συνεχής μέριμνα για επικαιροποίηση των γνώσεων των μελών της Ομάδας. <p><u>Μετασεισμικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αποτίμηση της διαχείρισης του συμβάντος την απώτερη μετασεισμική περίοδο και υποβολή προτάσεων για Επικαιροποίηση του Σχεδιασμού. 	<p>α. β. γ. δ.</p>
<p>3</p>	<p>Ομάδα Παροχής Πρώτων Βοηθειών</p>	<p><u>Προσεισμικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ενημέρωση των μελών της Ομάδας (κατά προτεραιότητα), αλλά και του λοιπού προσωπικού σε θέματα παροχής Πρώτων Βοηθειών από τους αρμόδιους φορείς, σε συνεργασία με τον Προϊστάμενο του Σταθμού. - Μέριμνα για την πληρότητα του φαρμακευτικού υλικού και ενημέρωση του Προισταμένου για την ανάγκη προμήθειας απαραίτητων υλικών (σε συνεννόηση με τον Προϊστάμενο του Σταθμού). - Προμήθεια Ειδών Πρώτων Βοηθειών. <p><u>Μετασεισμικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Παροχή Πρώτων Βοηθειών σε όσους έχουν υποστεί μικροτραυματισμούς. 	<p>Προσωπικό που έχει επιμορφωθεί σε θέματα παροχής Πρώτων Βοηθειών</p>

4	Ομάδα Πυρασφάλειας	<p><u>Προσεισμικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ενημέρωση του προσωπικού σχετικά με τα μέσα πυροπροστασίας και τη χρήση τους από τον αρμόδιο φορέα, σε συνεργασία με τον Προϊστάμενο του Σταθμού. - Προμήθεια των απαραίτητων μέσων πυροπροστασίας και μέριμνα για την τοποθέτησή τους στον Σταθμό. - Συντήρηση των συστημάτων πυροπροστασίας (π.χ. αναγόμωση των πυροσβεστήρων κ.λπ.). 	<p>α.</p> <p>β.</p> <p>γ.</p> <p>δ.</p>
		<p><u>Μετασεισμικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Κατάσβεση μικροεστιών πυρκαγιάς και ενημέρωση του Προϊσταμένου για να καλέσει την Πυροσβεστική, έχοντας πάντοτε υπόψη ότι προέχει η ατομική ασφάλεια. 	Όλο το προσωπικό (όποιος είναι πλησιέστερα στην εστία)
5	Ομάδα Ελέγχου Δικτύων	<p><u>Προσεισμικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Γνώση της θέσης των κεντρικών διακοπών ηλεκτροδότησης και ύδρευσης, καθώς και της διαδικασίας διακοπής της ηλεκτροδότησης και της υδροδότησης. 	Όλο το προσωπικό
		<p><u>Μετασεισμικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Μέριμνα για διακοπή ηλεκτροδότησης και υδροδότησης και ενημέρωση του Προϊσταμένου του Σταθμού. 	
6	Υπεύθυνοι Τμημάτων	<p><u>Προσεισμικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Δημιουργία καταλόγου με τα στοιχεία επικοινωνίας των γονέων και κηδεμόνων των παιδιών του τμήματός τους (επίθετο, διεύθυνση, τηλ. επικοινωνίας κ.ά.), τα εφεδρικά πρόσωπα επικοινωνίας κ.λπ.
7	Ομάδα Υποστήριξης Βρεφικού Τμήματος ή/και ΑμεΑ	<p><u>Προσεισμικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ενημέρωση όλου του προσωπικού για το ημερήσιο σχολικό πρόγραμμα και τις ανάγκες των βρεφών ή/και του Ατόμου με Αναπηρία. - Σχεδιασμός της διαδικασίας υποστήριξής τους κατά τη διάρκεια της εκκένωσης. Όλο το προσωπικό του Σταθμού πρέπει να γνωρίζει: <ul style="list-style-type: none"> - σε ποια αίθουσα βρίσκονται τα βρέφη ή/και το Άτομο με Αναπηρία, - τις ανάγκες των βρεφών ή/και του Ατόμου με Αναπηρία - τη διαδικασία εκκένωσης που θα πρέπει να ακολουθηθεί και τον ρόλο του. 	<p>α.</p> <p>β.</p> <p>γ.</p> <p>δ.</p>
		<p>Μετά την Καταστροφή:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Υποστήριξη των βρεφών ή/και του Ατόμου με Αναπηρία κατά τη διάρκεια της εκκένωσης, καθώς και κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στον χώρο καταφυγής. 	Όλο το προσωπικό (όσοι δεν έχουν διδακτικά καθήκοντα)

2.1.3. Συμμετοχή των Παιδιών

Τα παιδιά:

- ενημερώνονται για το φαινόμενο του σεισμού και τα ενδεδειγμένα μέτρα προστασίας πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από έναν σεισμό.
- εκπαιδεύονται μέσω των ασκήσεων ετοιμότητας για τις ενέργειες που πρέπει να κάνουν κατά τη διάρκεια και μετά από έναν σεισμό.
- εκπονούν εργασίες και προγράμματα σε σχετικά θέματα.
- συζητούν με το οικογενειακό και φιλικό περιβάλλον τους για τις ενέργειες πρόληψης που έμαθαν στο σχολείο, μετά από παρότρυνση των εκπαιδευτικών.

2.1.4. Επισήμανση & Άρση Επικινδυνότητας

Η Ομάδα Σύνταξης του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης του Παιδικού Σταθμού είναι υπεύθυνη για την επισήμανση των τυχόν επικινδυνοτήτων που υπάρχουν στους χώρους του κτιρίου και του προαυλίου και τη σύνταξη προτάσεων για άρση τους.

Ο όρος επισήμανση και άρση επικινδυνοτήτων αναφέρεται στις απαραίτητες προσεισμικές παρεμβάσεις που πρέπει να γίνουν, με στόχο την αποφυγή του τραυματισμού των παιδιών και του προσωπικού του Σταθμού, που μπορεί να προκληθεί από βλάβες σε μη δομικά στοιχεία του κτιρίου και στον εξοπλισμό του. Η τοποθέτηση των επίπλων σε κατάλληλες θέσεις ώστε να μην προκαλούνται επιπλέον προβλήματα κατά την εκκένωση, η στήριξη των επίπλων και του εξοπλισμού με κατάλληλο τρόπο στον τοίχο, στο δάπεδο ή πάνω σε έπιπλα κ.α., η συντήρηση των φωτιστικών, η στερέωση κάδρων, πινάκων ή ραφιών, η χωροθέτηση των θρανίων κ.λπ. είναι απαραίτητες ενέργειες για να προστατευτεί η ασφάλεια των παιδιών και του προσωπικού.

Το παρακάτω ερωτηματολόγιο αποτελεί τμήμα του Δελτίου Αυτοψίας για τον Έλεγχο της Μη Δομικής Τρωτότητας Κτιρίων που έχει εκδώσει ο Ο.Α.Σ.Π. και έχει αναρτηθεί στο δικτυακό του τόπο: [www.oasp.gr/userfiles / midomiki_frm.pdf](http://www.oasp.gr/userfiles/midomiki_frm.pdf).

Τμήμα Δελτίου Αυτοψίας για τον Έλεγχο της Μη Δομικής Τρωτότητας Κτιρίων	Επισήμανση	Άρση
Τα ψηλά ντουλάπια, τα ράφια κ.λπ. είναι στηριγμένα με κατάλληλο τρόπο στον τοίχο και/ή στο δάπεδο;		
Τα συρτάρια ή οι πόρτες των ντουλαπιών κλείνουν ασφαλώς;		
Υπάρχουν ελαστικές ταινίες έτσι ώστε να συγκρατούνται τα βιβλία;		
Οι αναρτημένες τηλεοράσεις, κάμερες, ηχεία είναι επαρκώς στερεωμένες;		
Οι οθόνες, οι κεντρικές μονάδες υπολογιστών και οι εκτυπωτές είναι κατάλληλα στερεωμένοι πάνω στα γραφεία (με αυτοκόλλητους συνδέσμους) ή βρίσκονται αρκετά μακριά από την άκρη ώστε να μην μπορούν να ανατραπούν σε περίπτωση σεισμού;		

Τα καλώδια έχουν επαρκές μήκος και εύκαμπτες συνδέσεις με τις ηλεκτρικές συσκευές;		
Οι πόρτες εξόδου ανοίγουν προς τα έξω;		
Οι άκρες των βαθμίδων έχουν κάλυψη από αντιολισθητικό υλικό;		
Υπάρχουν ράμπες με τις απαιτούμενες προδιαγραφές για ΑμεΑ;		
Υπάρχει κουπαστή που να επιτρέπει συνεχή ολίσθηση του χεριού πάνω σε αυτή;		
Οι ψευδοροφές, σωληνώσεις, φωτιστικά, χωρίσματα και διακοσμητικά γύψινα στοιχεία είναι κατάλληλα στερεωμένα ώστε να αποφευχθεί η πτώση τους σε περίπτωση σεισμού κατά μήκος των εξόδων διαφυγής;		
Τα έπιπλα και/η τα περιεχόμενά τους είναι ικανοποιητικά στερεωμένα ώστε σε περίπτωση σεισμού να μην κλείσουν τις εξόδους διαφυγής;		
Τα μη στερεωμένα έπιπλα είναι τοποθετημένα μακριά από τις πόρτες εξόδου;		
Τα τζάμια που χρησιμοποιούνται στις προσόψεις και στα παράθυρα είναι ασφαλείας (από γυαλί οπλισμένο με πλέγμα ή με επικάλυψη ειδικής μεμβράνης);		
Τα στηθαία, τα γείσα, οι καμινάδες, τα κεραμίδια κ.λπ. είναι κατάλληλα στηριγμένα;		
Τα αναρτημένα προσαρτήματα, οι πινακίδες και τα λοιπά διακοσμητικά στοιχεία είναι αγκυρωμένα κατάλληλα στο κτίριο;		
Τα σώματα θέρμανσης και κλιματισμού είναι ασφαλώς στηριγμένα;		
Οι πυροσβεστήρες είναι τοποθετημένοι σε κατάλληλες θέσεις;		
Συντηρούνται τακτικά τα συστήματα ενεργητικής πυροπροστασίας;		
Οι διακόπτες του ηλεκτρικού και ειδικά ο γενικός διακόπτης που σταματά την παροχή του ηλεκτρικού βρίσκεται σε προσβάσιμη θέση;		
Υπάρχουν στην είσοδο του κτιρίου όσο και στους κοινόχρηστους χώρους σχεδιαγράμματα και οδηγίες για τη θέση των πυροσβεστικών μέσων;		

2.2. Ενέργειες Κατά τη Διάρκεια του Σεισμού

2.2.1. Ενέργειες Προϊσταμένου και Προσωπικού

- Διατηρούν την ψυχραιμία τους.
- Ζητούν από τα παιδιά να καλυφθούν κάτω από τα τραπέζια τους, κρατώντας με το χέρι τους το πόδι του τραπεζιού, δίνοντας την οδηγία: «*Παιδιά καλυφθείτε - Σεισμός*». Οι ίδιοι προφυλάσσονται με τον ίδιο τρόπο κάτω από την έδρα.
- Ζητούν από τα παιδιά να προφυλαχθούν κατάλληλα ανάλογα με τη θέση που βρίσκονται την ώρα του σεισμού, σύμφωνα με την οδηγία: «*Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι*». Πιο συγκεκριμένα εάν δεν υπάρχει γερό, ξύλινο τραπέζι ή γραφείο για να καλυφθούν στον χώρο που βρίσκονται (π.χ. εάν βρίσκονται με τα παιδιά στον χώρο της «παρεούλας»), ζητούν από τα παιδιά να γονατίσουν -όσο το δυνατόν μακριά από επικινδυνότητες- και να καλύψουν το κεφάλι και τον αυχένα με τα χέρια τους. Οι ίδιοι προφυλάσσονται με τον ίδιο τρόπο.
- Παραμένουν όλοι προφυλαγμένοι για όσο χρόνο διαρκεί ο σεισμός.

Βρεφικό Τμήμα

- Το προσωπικό προφυλάσσεται κατάλληλα ανάλογα με τη θέση που βρίσκεται την ώρα του σεισμού, σύμφωνα με την οδηγία: «*Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι*». Παράλληλα προσπαθεί να ηρεμήσει τα βρέφη που βρίσκονται στις κούνιες τους με καθησυχαστικά λόγια.

2.2.2. Ενέργειες Παιδιών

- Καλύπτονται αμέσως κάτω από τα τραπέζια τους κρατώντας με το χέρι τους το πόδι του τραπεζιού, εάν την ώρα του σεισμού βρίσκονται μέσα στις αίθουσες διδασκαλίας.
- Προφυλάσσονται κατάλληλα ανάλογα με τη θέση που βρίσκονται την ώρα του σεισμού (π.χ. στον χώρο της «παρεούλας», στον διάδρομο ή στην τουαλέτα), σύμφωνα με την οδηγία: «*Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι*». Εάν βρίσκονται σε κάποιο χώρο που δεν υπάρχει γερό, ξύλινο τραπέζι για να καλυφθούν, γονατίζουν -όσο το δυνατόν μακριά από επικινδυνότητες- και καλύπτουν το κεφάλι και τον αυχένα με τα χέρια τους.
- Παραμένουν προφυλαγμένα για όσο χρόνο διαρκεί ο σεισμός.
- Παραμένουν στον αύλειο χώρο, μακριά από τις όψεις του κτιρίου, εάν βρίσκονται στο προαύλιο κατά τη διάρκεια της σεισμικής δόνησης.

Βρεφικό Τμήμα

- Τα βρέφη παραμένουν στις κούνιες τους κατά τη διάρκεια της δόνησης και τα καθησυχάζει το προσωπικό μιλώντας τους ήρεμα. Τα νήπια που κοιμούνται και δεν αντιλήφθηκαν την δόνηση δεν τα ξυπνούν κατά τη διάρκεια του σεισμού αλλά αμέσως μετά το τέλος του.
- Εάν τα βρέφη βρίσκονται ελεύθερα στον χώρο, το προσωπικό προσπαθεί να τα προστατεύσει έχοντάς τα κοντά του μακριά από επικινδυνότητες σύμφωνα με την οδηγία: «*Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι*».

2.2.3. Ενέργειες Επισκεπτών

- Εφαρμόζουν τα μέτρα προστασίας που προαναφέρθηκαν, ανάλογα με τον χώρο που βρίσκονται.

2.3. Ενέργειες Μετά το Τέλος του Σεισμού

2.3.1. Ενέργειες Προϊσταμένου του Σταθμού

- Διατηρεί την ψυχραιμία του και μεριμνά για την ανύψωση του ηθικού των παιδιών και του προσωπικού.
- Επιτηρεί την εφαρμογή του προσεισμικού Σχεδιασμού, δηλαδή την ασφαλή εκκένωση των αιθουσών και των άλλων χώρων του κτιρίου και τη συγκέντρωση των παιδιών στο προαύλιο του σταθμού.
- Επικοινωνεί με την Προϊσταμένη τους Αρχή και άλλους αρμόδιους φορείς (εάν απαιτηθεί), για να ενημερώσει για τυχόν προβλήματα που προέκυψαν από τον σεισμό.
- Παραμένει μαζί με τους συναδέλφους του και τα παιδιά στον χώρο καταφυγής για όσο χρόνο απαιτηθεί. Σε περίπτωση που ανακοινωθεί από τον Πρόεδρο του Νομικού Προσώπου ή τον Δήμο, απόφαση διακοπής της λειτουργίας των σταθμών, θα πρέπει να παραμείνουν όλοι στον χώρο καταφυγής έως ότου παραληφθούν τα παιδιά από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους.
- Λαμβάνει κατά την κρίση του κάθε μέτρο για τη διασφάλιση της ζωής και της ακεραιότητας διδασκομένων και διδασκόντων, καθώς και της περιουσίας του Δημοσίου.

2.3.2. Ενέργειες Εκπαιδευτικού Προσωπικού

- Διατηρεί την ψυχραιμία του και μεριμνά για την ανύψωση του ηθικού των παιδιών και των συναδέλφων.
- Μετά το τέλος της σεισμικής δόνησης ζητά από τα παιδιά να προετοιμαστούν για την εκκένωση της αίθουσά τους. Τους ζητά επίσης να μην τρέχουν, να κινούνται γρήγορα αλλά με ηρεμία και τάξη κατά την εκκένωση του κτιρίου.
- Ανοίγει την πόρτα της αίθουσάς του, ελέγχει για τυχόν επικινδυνότητες, παρακολουθεί την εκκένωση των αιθουσών που προηγούνται της δικής του και δίνει το έναυσμα της εκκένωσης όταν έρθει η σειρά της συγκεκριμένης αίθουσας, σύμφωνα με το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Παιδικού Σταθμού (Παράρτημα Α).
- Παίρνει μαζί του το παρουσιολόγιο και την κατάσταση με τα στοιχεία των γονέων και κηδεμόνων των παιδιών που υπάρχει στην αίθουσα, πριν την εκκενώσουν.
- Βεβαιώνεται ότι δεν έμεινε κανένα παιδί μέσα στην αίθουσα. Το ένα μέλος του προσωπικού είναι μπροστά από τα παιδιά και το άλλο φεύγει τελευταίο από την αίθουσα πίσω από τα παιδιά, και κατευθύνονται προς τον ασφαλή προκαθορισμένο χώρο καταφυγής (συνήθως είναι το προαύλιο). Προσέχει τις επικινδυνότητες που βρίσκονται στη διαδρομή.
- Καταμετρά τα παιδιά όταν συγκεντρωθούν στο προαύλιο.
- Καθησυχάζει τα παιδιά και μεριμνά για την ψυχική τους ηρεμία.
- Παραμένει μαζί με τα παιδιά στον χώρο καταφυγής για όσο χρόνο απαιτηθεί. Σε περίπτωση που ανακοινωθεί απόφαση διακοπής της λειτουργίας των παιδικών σταθμών θα πρέπει να παραμείνουν όλοι στον χώρο καταφυγής έως ότου όλα τα παιδιά παραληφθούν από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους.

Βρεφικό Τμήμα

- Ανάλογα με τον αριθμό των βρεφών που βρίσκονται στον Σταθμό την ώρα του σεισμού, είναι πολύ πιθανό να μην επαρκεί το εκπαιδευτικό προσωπικό του βρεφικού τμήματος για την εκκένωσή του. Στην περίπτωση αυτή το λοιπό προσωπικό θα βοηθήσει ώστε να εκκενωθεί το βρεφικό τμήμα.

2.3.3. Ενέργειες Λοιπού Προσωπικού

- Διατηρεί την ψυχραιμία του και εφαρμόζει όσα ορίζονται στο Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σταθμού (π.χ. κατευθύνεται στο βρεφικό τμήμα για να βοηθήσει την εκκένωσή του, εάν δεν επαρκεί το εκπαιδευτικό προσωπικό του τμήματος ή παίρνει το φαρμακείο μαζί του για να το μεταφέρει στον χώρο καταφυγής).

2.3.4. Ενέργειες Παιδιών

- Μετά το τέλος της σεισμικής δόνησης, τα νήπια βγαίνουν από τα τραπέζια-θρανία κάτω από τα οποία είχαν προφυλαχθεί κ.λπ. και προετοιμάζονται για την εκκένωση της αίθουσάς τους σύμφωνα με τις οδηγίες του εκπαιδευτικού τους.
- Εάν τα νήπια βρίσκονται στον χώρο του ύπνου, τα ξυπνάει το προσωπικό ήρεμα και τους ζητά να φορέσουν τα παπούτσια ή τις παντόφλες τους πριν εκκενώσουν το κτίριο.
- Εκκενώνουν το κτίριο του Σταθμού, σύμφωνα με το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Παιδικού Σταθμού, χωρίς να τρέχουν, γρήγορα και με τάξη.
- Συγκεντρώνονται ανά τμήμα στον χώρο καταφυγής και ο εκπαιδευτικός κάνει την καταμέτρησή τους.
- Ακολουθούν με σοβαρότητα τις οδηγίες που τους δίνονται από τους εκπαιδευτικούς.
- Παραμένουν στον χώρο καταφυγής έως ότου παραληφθούν από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους, σε περίπτωση που ανακοινωθεί απόφαση διακοπής της λειτουργίας του Σταθμού.
- Εάν τα παιδιά βρεθούν μόνα τους εντός του κτιρίου π.χ. διάδρομο, τουαλέτα (εκτός αίθουσας διδασκαλίας) την ώρα του σεισμού, όπως έχει ήδη αναφερθεί παραπάνω προφυλάσσονται κατάλληλα ανάλογα με τον χώρο που βρίσκονται την ώρα του σεισμού, και συναντούν το τμήμα τους μετά το τέλος της δόνησης. Σχετική ενημέρωση και εκπαίδευση των παιδιών θα πρέπει να έχει γίνει την προσεισμική περίοδο.
- Εάν κατά τη διάρκεια της εκκένωσης του κτιρίου εκδηλωθεί νέα σεισμική δόνηση, σταματά αμέσως η διαδικασία εκκένωσης, τα παιδιά προφυλάσσονται κατάλληλα ανάλογα με τον χώρο που βρίσκονται (αίθουσα, κλιμακοστάσιο, διάδρομο κ.α.), σύμφωνα πάντοτε με την οδηγία: «Μένω στον χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι». Μετά το πέρας και του σεισμού αυτού συνεχίζεται κανονικά η εκκένωση του Σταθμού από το σημείο που βρίσκονται.

Βρεφικό Τμήμα

- Ανάλογα με τον αριθμό των βρεφών και το προσωπικό που βρίσκεται στον Σταθμό την ώρα του σεισμού, είναι πολύ πιθανό να μην μπορεί να εκκενωθεί μεμιάς το βρεφικό τμήμα. Στην περίπτωση αυτή απαιτούνται τουλάχιστον τρία άτομα. Κι αυτό γιατί τα δύο άτομα θα βοηθήσουν κάποια βρέφη να εκκενώσουν το κτίριο και θα τα συγκεντρώσουν στον ανοιχτό, χώρο καταφυγής (προαύλιο), ενώ το τρίτο άτομο θα μείνει με τα βρέφη που βρίσκονται εντός

του κτιρίου. Αναγκαστικά το ένα άτομο από αυτά που εκκένωσαν το κτίριο θα πρέπει να ξαναμπει μέσα για να μεταφέρει τα βρέφη που βρίσκονται εντός του κτιρίου, στον εξωτερικό χώρο καταφυγής (οι ρόλοι αυτοί εναλλάσσονται μεταξύ των τριών ατόμων).

2.3.5. Ενέργειες Επισκεπτών

- Εφαρμόζουν τον Αντισεισμικό Σχεδιασμό του Σταθμού, χωρίς να παρακωλύουν την έξοδο των παιδιών και τις ενέργειες του προσωπικού.

2.3.6. Ενέργειες Ομάδων

Όπως περιγράφονται στον σχετικό πίνακα της σελ. 6.

3. Διοργάνωση Ασκήσεων Ετοιμότητας

Οι ασκήσεις ετοιμότητας δίνουν τη δυνατότητα να αποκτηθεί η ενδεδειγμένη αντισεισμική στάση και συμπεριφορά των παιδιών και του προσωπικού και να βελτιωθούν οι δεξιότητές τους. Η πρώτη άσκηση ετοιμότητας του Σταθμού πρέπει να πραγματοποιηθεί με την έναρξη κάθε σχολικού έτους και θα πρέπει να ακολουθήσουν όσες ακόμα θεωρηθούν ως απαραίτητες για την εκπαίδευση των παιδιών.

Κατά τη διάρκεια των ασκήσεων μπορούν να προβλέπονται διάφορα πιθανά σενάρια (σεισμός σε ώρα μαθήματος, σεισμός σε ώρα διαλείμματος, σεισμός την ώρα του ύπνου, σεισμός όταν βρίσκονται όλα τα παιδιά μαζί κατά τη διάρκεια εκδήλωσης, αδυναμία επικοινωνίας με την Προϊσταμένη Αρχή λόγω βλαβών στο δίκτυο τηλεφωνίας κ.λπ.).

Στο Ημερολόγιο του Σταθμού θα πρέπει να καταγράφονται οι πραγματοποιηθείσες ασκήσεις ετοιμότητας (Παράρτημα Ε).

Η έναρξη της άσκησης/της προσομοίωσης της δόνησης καθώς και το τέλος της προσομοίωσης της δόνησης γίνεται με τον ακόλουθο προαποφασισμένο, συνθηματικό ήχο

Σε περίπτωση πραγματικού σεισμού η ίδια η δόνηση αποτελεί το έναυσμα εκκίνησης των προβλεπόμενων ενεργειών, οπότε δεν θα ηχήσει κανένας συνθηματικός ήχος.

3.1. Άσκηση κατά τη διάρκεια διδασκαλίας

Εφαρμόζεται ο αντισεισμικός σχεδιασμός του Σταθμού. Πιο συγκεκριμένα:

- Ο εκπαιδευτικός διατηρεί την ψυχραιμία του και ζητά να καλυφθούν τα παιδιά κάτω από τα τραπέζια κρατώντας με το χέρι τους το πόδι του επίπλου και να μείνουν σε αυτή τη θέση μέχρι να τελειώσει ο σεισμός. Ο ίδιος καλύπτεται κάτω από την έδρα με αντίστοιχο τρόπο.
- Τα νήπια και το προσωπικό που βρίσκονται σε χώρο που δεν υπάρχει τραπέζι, γραφείο ή θρανίο (π.χ. «παρεούλα»), πρέπει να σκύψουν και να γονατίσουν όσο το δυνατόν μακριά από επικινδυνότητες, προστατεύοντας το κεφάλι και τον αυχένα με τα χέρια τους.

- Τα βρέφη παραμένουν στις κούνιες τους κατά τη διάρκεια της δόνησης και τα καθησυχάζει το προσωπικό μιλώντας τους ήρεμα. Εάν τα βρέφη βρίσκονται ελεύθερα στον χώρο, το προσωπικό προσπαθεί να τα προστατεύσει έχοντάς τα κοντά του μακριά από επικινδυνότητες σύμφωνα με την οδηγία: «*Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι*».
- Μόλις ακουστεί ο προαναφερόμενος συνθηματικός ήχος λήξης του σεισμού, ο εκπαιδευτικός ζητά από τα παιδιά να σηκωθούν και ο ίδιος κατευθύνεται προς την πόρτα εισόδου-εξόδου της αίθουσας για να ελέγξει το διάδρομο.
- Καθησυχάζει και ενθαρρύνει τα παιδιά που έχουν έντονες συναισθηματικές αντιδράσεις.
- Όταν έρθει η σειρά του συγκεκριμένου Τμήματος να εκκενώσει το κτίριο (σύμφωνα με το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σταθμού), ζητά από τα παιδιά να είναι ήρεμα και προσεκτικά, και τα παροτρύνει να ακολουθήσουν την προσχεδιασμένη πορεία με τάξη και ψυχραιμία, προκειμένου να βγουν στο προαύλιο. Τα παιδιά εκκενώνουν την αίθουσα έχοντας τα χέρια κάτω, και παίρνοντας μαζί τους μόνο το κατάλληλο ένδυμα ανάλογα με την εποχή.

Όταν βρίσκονται δύο εκπαιδευτικοί στο Τμήμα κατά την διάρκεια της εκκένωσης, ο ένας βγαίνει πρώτος από την αίθουσα για να καθοδηγήσει τα παιδιά, τα παιδιά αμέσως μετά και ο δεύτερος εκπαιδευτικός ακολουθεί τελευταίος.

Όταν βρίσκεται μόνο ένας εκπαιδευτικός στο Τμήμα, μπορεί να έρθει για να τον βοηθήσει κατά την εκκένωση και ένα άλλο μέλος του λοιπού προσωπικού του Σταθμού (στην περίπτωση αυτή ακολουθείτε πάλι η προαναφερόμενη διαδικασία εκκένωσης).

Ο εκπαιδευτικός εκκενώνει την αίθουσα αφού πρώτα πάρει μαζί του το παρουσιολόγιο και την κατάσταση με τα στοιχεία των γονέων και κηδεμόνων των παιδιών. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στη διαδικασία εκκένωσης του Τμήματος που θα εκκενώσει πρώτο κάθε όροφο, ώστε τα παιδιά να κινηθούν με τάξη.

Το βρεφικό τμήμα εκκενώνεται σύμφωνα με την διαδικασία που περιγράφηκε προηγούμενα.

- Εάν κατά τη διάρκεια της εκκένωσης του Σταθμού εκδηλωθεί κάποιος νέος σεισμός σταματά άμεσα η εκκένωση του κτιρίου, και θα πρέπει να ακολουθηθεί από όλους εκ νέου η βασική οδηγία αυτοπροστασίας: "*Μένω στον χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι και Παραμένω στη θέση μου μέχρι να τελειώσει ο σεισμός*". Μετά το πέρας του σεισμού θα συνεχιστεί η διαδικασία εκκένωσης.
- Όταν τα παιδιά συγκεντρωθούν στο προαύλιο, ο εκπαιδευτικός τα καταμετρά.
- Εάν το προαύλιο δεν αποτελεί τον κατάλληλο χώρο καταφυγής θα πρέπει να μετακινηθούν τα παιδιά στον δεύτερο προεπιλεγμένο χώρο καταφυγής, ανά ομάδες των 30 - 40 ατόμων περίπου, με τη συνοδεία εκπαιδευτικών και του λοιπού προσωπικού. Προσοχή πρέπει να δοθεί σε επικινδυνότητες που τυχόν υπάρχουν κατά τη διαδρομή προς τον δεύτερο χώρο καταφυγής.
- Οι Ομάδες ενεργούν σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί στο Σχέδιο, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη ότι οι εκπαιδευτικοί που είχαν διδασκαλία την ώρα του

σεισμού, έχουν ως προτεραιότητα την καθοδήγηση και την προστασία των παιδιών κατά τη διάρκεια του σεισμού, κατά την εκκένωση του κτιρίου και την παραμονή τους στο προαύλιο, και όχι τυχόν άλλα καθήκοντα σε Ομάδες. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι μέλος του προσωπικού θα πρέπει να πάρει μαζί του κατά την διάρκεια της εκκένωσης το σακίδιο με τα εφόδια έκτακτης ανάγκης (σύμφωνα με όσα ορίζονται στο Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης).

- Τα νήπια και τα βρέφη παραμένουν στον χώρο καταφυγής έως ότου υπάρξει σχετική ενημέρωση από την Προϊσταμένη Αρχή για τις περαιτέρω ενέργειες. Στην περίπτωση που αποφασιστεί διακοπή της λειτουργίας των Σταθμών τα παιδιά πρέπει να παραληφθούν από τους γονείς, τους κηδεμόνες τους ή τα προκαθορισμένα από τους γονείς πρόσωπα επικοινωνίας.

3.2. Άσκηση κατά τη διάρκεια του διαλείμματος

- Τα παιδιά και οι εκπαιδευτικοί που βρίσκονται στον αύλειο χώρο παραμένουν εκεί και απομακρύνονται από τις προσόψεις του κτιρίου και άλλες επικινδυνότητες.
- Όλοι εφαρμόζουν τις σχετικές οδηγίες αυτοπροστασίας ανάλογα με τον χώρο που βρίσκονται.
- Τα μέλη του προσωπικού που βρίσκονται μέσα στο κτίριο εκκενώνουν το κτίριο σύμφωνα με το Σχέδιο του Σταθμού, μόλις ακουστεί ο προαναφερόμενος συνθηματικός ήχος λήξης της άσκησης. Πρώτα ελέγχουν τις αίθουσες και τους άλλους χώρους του ορόφου για να βεβαιωθούν ότι έχουν εκκενωθεί.

3.3. Διαδικασία Εκκένωσης του κτιρίου

Σε ότι αφορά στη διαδικασία εκκένωσης όλοι οι εκπαιδευτικοί είναι υπεύθυνοι για την εκκένωση της αίθουσας στην οποία διδάσκουν την ώρα του σεισμού σύμφωνα με τις οδηγίες που υπάρχουν στο Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σταθμού.

Μετά το πέρας της σεισμικής δόνησης εφαρμόζεται η διαδικασία εκκένωσης των αιθουσών ανά όροφο που περιγράφεται στο Παράρτημα Α, ακολουθώντας την αρχή της εγγύτητας των αιθουσών σε σχέση με την έξοδο, δηλαδή εκκενώνονται πρώτα τα τμήματα και οι πτέρυγες που βρίσκονται πλησιέστερα στο κάθε κλιμακοστάσιο.

Πιο συγκεκριμένα:

- Τα τμήματα θα φύγουν από την κεντρική είσοδο - έξοδο του Σταθμού με τη σειρά που αναφέρονται.
- Τα τμήματα από την έξοδο με τη σειρά που αναφέρονται.
- Τα τμήματα από την έξοδο με τη σειρά που αναφέρονται.
- Ο πρώτος χώρος καταφυγής των παιδιών μετά τον σεισμό είναι το προαύλιο, όπου θα γίνει και καταμέτρησή τους. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι το προαύλιο δεν είναι ασφαλές, τα

παιδιά μπορεί να χρειαστεί να μετακινηθούν στον δεύτερο χώρο καταφυγής που είναι το:
.....

- Τα νήπια που κατά την εκδήλωση του σεισμού βρίσκονται μόνα τους σε διαδρόμους ή στις τουαλέτες θα πρέπει να προστατευτούν την ώρα της δόνησης στον χώρο που βρίσκονται και μετά το πέρας του σεισμού θα πρέπει να προσεγγίσουν το Τμήμα τους. Ο εκπαιδευτικός πρέπει να έχει εκπαιδεύσει τα παιδιά την προσεισμική περίοδο μέσω ασκήσεων, και μπορεί να τα καθησυχάσει κατά τη διάρκεια της δόνησης μιλώντας τους ήρεμα.
- Αμέσως μετά την έξοδο των παιδιών από το κτίριο και τη συγκέντρωσή τους στο προκαθορισμένο χώρο του προαυλίου (Παράρτημα Α), ο εκπαιδευτικός κάθε τμήματος θα πρέπει να καταμετρήσει τα παιδιά, προκειμένου να βεβαιωθεί ότι όλα βρίσκονται στο προαύλιο.
- Στη συνέχεια ο κάθε εκπαιδευτικός θα αναφέρει στον Προϊστάμενο του Σταθμού την τυχόν απουσία παιδιών από τον χώρο καταφυγής, ώστε να ελεγχθούν εάν είναι δυνατόν οι διάδρομοι, οι αίθουσες και οι τουαλέτες για την ανεύρεση των απόντων ή/και να γίνει επικοινωνία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία.
- Τα μέλη του προσωπικού του Σταθμού ενεργούν σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί στο Σχέδιο και μεριμνούν για την άμβλυση των ψυχοκοινωνικών επιπτώσεων των παιδιών.
- Εάν διαπιστωθεί ότι το προαύλιο δεν είναι ασφαλές, τα παιδιά μπορεί να χρειαστεί να μετακινηθούν στον δεύτερο, προαποφασισμένο χώρο καταφυγής ανά ομάδες των 30 – 40 ατόμων περίπου με τη συνοδεία εκπαιδευτικών.
- Τα παιδιά παραμένουν στο χώρο καταφυγής έως ότου υπάρξει σχετική ενημέρωση από την Προϊσταμένη Αρχή για τις περαιτέρω ενέργειες. Στην περίπτωση που αποφασιστεί διακοπή της λειτουργίας των Σταθμών τα παιδιά πρέπει να παραληφθούν από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους από τους προκαθορισμένους στο Σχέδιο χώρους καταφυγής.

Προσοχή:

α. Τα παιδιά δεν θα πάρουν μαζί τους τις τσάντες τους κατά την εκκένωση του κτιρίου, παρά μόνο τα κατάλληλα για την εποχή ρούχα κ.λπ.

β. Τα νήπια κατά την εκκένωση θα πρέπει να έχουν τα χέρια τους κάτω.

γ. Μπορεί να υπάρχει πρόβλεψη στο Σχέδιο του Σταθμού για το πού θα καθίσουν τα παιδιά κατά την μετασεισμική περίοδο στον χώρο καταφυγής (π.χ. στρώματα) ή για το πώς θα απασχοληθούν.

3.4. Αποτίμηση Άσκησης Ετοιμότητας

Μετά από κάθε άσκηση ακολουθεί αποτίμησή της από τους συμμετέχοντες, έτσι ώστε να επισημανθούν τυχόν προβλήματα ή αδυναμίες στο επί χάρτου Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σταθμού και να προταθούν βελτιώσεις.

Σε περίπτωση πραγματικού σεισμού μπορεί να γίνει αξιολόγηση της διαχείρισης του συμβάντος την απώτερη μετασεισμική περίοδο.

Για την καλύτερη αξιολόγηση της άσκησης μπορεί να έχουν οριστεί εκ των προτέρων μέλη του προσωπικού του Σταθμού ως «Αξιολογητές», οι οποίοι κατά τη διάρκεια της άσκησης θα καταγράφουν τις στάσεις και συμπεριφορές των παιδιών, των εκπαιδευτικών και του λοιπού προσωπικού και θα τις συγκρίνουν με τις τυποποιημένες διαδικασίες, ώστε να επισημανθούν τυχόν αδυναμίες και να γίνουν βελτιωτικές παρεμβάσεις.

Το παρακάτω ερωτηματολόγιο μπορεί να συμπληρωθεί από τον Προϊστάμενο του Σταθμού, τους εκπαιδευτικούς που έλαβαν μέρος, το λοιπό προσωπικό, τους «Αξιολογητές» κ.λπ. και να αξιοποιηθεί για την αποτίμηση της άσκησης ετοιμότητας για σεισμό.

	Ερωτηματολόγιο Αποτίμησης Άσκησης Ετοιμότητας για Σεισμό	Ναι	Όχι
1	Ήταν ενημερωμένο το προσωπικό του Σταθμού για τη διενέργεια της άσκησης;		
2	Ήταν ενημερωμένα τα παιδιά για τη διενέργεια της άσκησης;		
3	Ήταν όλοι ενημερωμένοι για το σενάριο της άσκησης;		
4	Γνώριζε το προσωπικό τους ρόλους του;		
5	Όταν ακούστηκε το προαποφασισμένο ηχητικό σήμα τα παιδιά συνειδητοποίησαν ότι ξεκίνησε η άσκηση;		
6	Το ηχητικό σήμα ήταν γνωστό σε όλους;		
7	Παρέμειναν τα παιδιά στην αίθουσά τους όταν ξεκίνησε η άσκηση;		
8	Έλαβαν τα παιδιά τα απαραίτητα μέτρα αυτοπροστασίας;		
9	Έγινε αντιληπτό από όλους το ηχητικό σήμα της λήξης του σεισμού;		
10	Γνώριζαν τα παιδιά τι έπρεπε να κάνουν μετά τη λήξη του σεισμού;		
11	Έδωσε τις κατάλληλες οδηγίες εκκένωσης ο εκπαιδευτικός;		
12	Το Τμήμα εκκένωσε το κτίριο σύμφωνα με τη σειρά που ορίζεται στο Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σταθμού;		
13	Ακολούθησαν τα παιδιά τις οδηγίες του εκπαιδευτικού;		
14	Υπήρχε βρεφικό τμήμα; Εάν ναι είχε προβλεφθεί στο Σχέδιο του Σταθμού η διαδικασία εκκένωσής του;		
15	Ήρθαν εγκαίρως μέλη του λοιπού προσωπικού του Σταθμού για να βοηθήσουν να εκκενωθεί το βρεφικό τμήμα;		
16	Υπήρχε Άτομο με Αναπηρία στο Τμήμα; Εάν ναι, ήρθαν εγκαίρως μέλη του λοιπού προσωπικού του Σταθμού για να βοηθήσουν το Άτομο κατά την εκκένωση;		
17	Εκκένωσαν τα παιδιά το κτίριο προσεκτικά, με γρήγορο βήμα, χωρίς να τρέχουν;		

18	Ακολουθούσε ο εκπαιδευτικός το Τμήμα του καθ' όλη τη διάρκεια της εκκένωσης;		
19	Γνώριζαν τα παιδιά τη διαδρομή που έπρεπε να ακολουθήσουν για να εκκενώσουν το κτίριο;		
20	Έχει γίνει άρση επικινδυνότητας στις οδεύσεις διαφυγής;		
21	Είναι γνωστός σε όλους ο χώρος καταφυγής;		
22	Υπάρχει σήμανση στον χώρο καταφυγής για το κάθε Τμήμα;		
23	Είναι ασφαλής ο χώρος καταφυγής;		
24	Συγκεντρώθηκαν άμεσα τα παιδιά στον χώρο καταφυγής;		
25	Έγινε καταμέτρηση των παιδιών στον χώρο καταφυγής;		
26	Διαπιστώθηκαν απόντες;		
27	Παρατηρήθηκαν τραυματισμοί;		
28	Υπήρξε ανησυχία στα παιδιά;		
29	Μερίμνησε το προσωπικό για την ψυχική ηρεμία των παιδιών;		
30	Η Ομάδα Παροχής Πρώτων Βοηθειών ενήργησε σύμφωνα με τα προβλεπόμενα;		
31	Γνωρίζει το προσωπικό τις βασικές οδηγίες για Παροχή Πρώτων Βοηθειών;		
32	Γνωρίζει το προσωπικό τις οδηγίες για τη χρήση του πυροσβεστήρα;		
33	Γνωρίζουν οι γονείς των παιδιών τον χώρο από τον οποίο θα παραλάβουν τα παιδιά τους σε περίπτωση σεισμού;		
34	Ήταν κατά τη γνώμη σας ικανοποιητική η διοργάνωση της άσκησης;		
35	Είχε η άσκηση τα προσδοκώμενα για εσάς αποτελέσματα;		
36	Θεωρείτε απαραίτητη τη διοργάνωση ασκήσεων ετοιμότητας στον Σταθμό;		
37	Επιθυμείτε να συμμετέχετε πάλι σε άσκηση ετοιμότητας;		

Σχόλια: Καταγράψτε επιγραμματικά άλλα προβλήματα που παρατηρήθηκαν.

.....

.....

.....

4. Ενημέρωση Παιδιών - Εκπαιδευτικών - Γονέων

Για την εμπέδωση των προαναφερομένων πρέπει να υπάρξει σχετική ενημέρωση του προσωπικού του Σταθμού και των παιδιών για τις ενδεδειγμένες οδηγίες προστασίας στην περίπτωση εκδήλωσης σεισμού, ώστε να αποφευχθεί τυχόν πανικός και τραυματισμοί (Παράρτημα Β).

Το προσωπικό του Σταθμού θα πρέπει να αναγνωρίζει τα συμπτώματα και τις αντιδράσεις των παιδιών που έχουν επηρεαστεί από σεισμικό συμβάν και να γνωρίζει τις βασικές οδηγίες για την άμβλυνση των ψυχοκοινωνικών επιπτώσεών τους.

Οι γονείς και κηδεμόνες θα πρέπει να γνωρίζουν ότι σε περίπτωση που ανακοινωθεί από τις Αρχές διακοπή της λειτουργίας των παιδικών σταθμών θα πρέπει να παραλάβουν τα παιδιά τους από τον προεπιλεγμένο χώρο καταφυγής του Σταθμού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α
Διαδικασία Εκκένωσης του Παιδικού Σταθμού

Ισόγειο: Εκκενώνεται με την ακόλουθη σειρά:

Αίθουσα 1
Αίθουσα 2
Αίθουσα 3
.....

1ος Όροφος: Εκκενώνεται με την ακόλουθη σειρά:

Αίθουσα
Αίθουσα ..
Αίθουσα
Αίθουσα

2^{ος} Όροφος: Εκκενώνεται με την ακόλουθη σειρά:

Αίθουσα
Αίθουσα
Αίθουσα
Αίθουσα
Αίθουσα

Χώρος Καταφυγής

Οριοθετείται μεταξύ

2^{ος} Χώρος Καταφυγής

Οριοθετείται μεταξύ

Η διαδικασία εκκένωσης απεικονίζεται και στις ακόλουθες κατόψεις.
Στην κάθε αίθουσα του Σταθμού θα αναρτηθεί και η αντίστοιχη κάτοψη του ορόφου με την όδευση διαφυγής που θα ακολουθήσουν τα παιδιά του συγκεκριμένου τμήματος.

Κάτοψη Ισογείου

Κάτοψη 1^{ου} Ορόφου

Κάτοψη 2^{ου} Ορόφου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Γενικές Οδηγίες Αυτοπροστασίας σε περίπτωση Σεισμού

Κατά τη διάρκεια του σεισμού

- Διατήρησε την ψυχραιμία σου.
- Καλύψου αμέσως κάτω από το τραπέζι/γραφείο κρατώντας με το χέρι σου το πόδι του.
- Προφυλάξου κατάλληλα ανάλογα με τη θέση που βρίσκεσαι την ώρα του σεισμού (π.χ. διάδρομο, αίθουσα εκδηλώσεων), σύμφωνα με την οδηγία: «Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι». Εάν δηλαδή στον χώρο που βρίσκεσαι δεν υπάρχει γερό, ξύλινο τραπέζι ή γραφείο για να καλυφθείς, γονάτισε στο μέσον του χώρου που βρίσκεσαι (εάν αυτό είναι δυνατόν) μακριά από επικινδυνότητες και κάλυψε το κεφάλι και τον αυχένα με τα χέρια σου.
- Παράμεινε προφυλαγμένος για όσα δευτερόλεπτα διαρκεί ο σεισμός.
- Παράμεινε σε ανοιχτό ασφαλή χώρο, μακριά από τις όψεις του κτιρίου ή άλλα επικίνδυνα σημεία, εάν βρίσκεσαι σε εξωτερικό χώρο κατά τη διάρκεια της σεισμικής δόνησης.

Μετά το τέλος του σεισμού

- Εκκένωσε το κτίριο σύντομα, ψύχραιμα και με τάξη από το κλιμακοστάσιο, σύμφωνα με το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης.
- Εάν κατά τη διάρκεια της εκκένωσης του κτιρίου εκδηλωθεί νέα σεισμική δόνηση, προφυλάξου κατάλληλα ανάλογα με τη θέση που βρίσκεσαι (κλιμακοστάσιο, διάδρομο κ.α.), σύμφωνα με την οδηγία: «Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι». Μετά το πέρας του σεισμού αυτού συνέχισε κανονικά την εκκένωση του κτιρίου.
- Κατάφυγε σε ανοιχτό, ασφαλή χώρο (π.χ. πάρκο, πλατεία, προαύλιο).
- Μην πλησιάζεις επικίνδυνα σημεία (προσόψεις του κτιρίου, στύλους κ.λπ.) για όσο διάστημα βρίσκεσαι στον χώρο καταφυγής.
- Μην πιστεύεις φήμες και ακολούθησε της οδηγίες της Πολιτείας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ
Πίνακες εκπαιδευτικού, βοηθητικού ή/και διοικητικού
προσωπικού του Παιδικού Σταθμού

A/A	Εκπαιδευτικοί	Έλαβε Γνώση

A/A	Διοικητικό ή και Βοηθητικό Προσωπικό	Έλαβε Γνώση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ

Πίνακας Ομάδων Εργασίας

α/α	Ομάδες Εργασίας
1.	<p>Γενικός Υπεύθυνος για τις Ενέργειες Διαχείρισης του Σεισμικού Κινδύνου</p> <p>α. Προϊστάμενος του Σταθμού ή ο αναπληρωτής</p>
2.	<p>Ομάδα Σύνταξης του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για Σεισμό (σε συνεργασία με τον Τεχνικό Ασφαλείας)</p> <p>α.</p> <p>β.</p> <p>γ.</p>
3.	<p>Ομάδα Παροχής Πρώτων Βοηθειών</p> <p><u>Προσεισμικά:</u></p> <p>α.</p> <p>β.</p> <p>γ.</p> <p><u>Μετασεισμικά:</u></p> <p>Όλο το προσωπικό του Σταθμού είναι η Ομάδα Παροχής Πρώτων Βοηθειών μετά από έναν σεισμό (απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η επιμόρφωσή τους προσεισμικά από τους αρμόδιους φορείς).</p>
4.	<p>Ομάδα Πυρασφάλειας</p> <p><u>Προσεισμικά:</u></p> <p>α.</p> <p>β.</p> <p>γ.</p> <p><u>Μετασεισμικά:</u></p> <p>Όλο το προσωπικό του Σταθμού είναι η Ομάδα Πυρασφάλειας μετά από έναν σεισμό. Όποιος είναι πιο κοντά στη μικροεστία πυρκαγιάς παρεμβαίνει για την κατάσβεσή της, έχοντας όμως υπόψη ότι προέχει η ατομική ασφάλεια (απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η επιμόρφωσή τους προσεισμικά από τον αρμόδιο φορέα).</p>

5.	<p>Ομάδα Ελέγχου Δικτύων</p> <p>α.</p> <p>β.</p> <p>γ.</p> <p>δ.</p>
6.	<p>Υπεύθυνοι Τμημάτων</p> <p>α.</p> <p>β.</p> <p>γ.</p> <p>δ.</p> <p>ε.</p> <p>στ.</p>
7.	<p>Ομάδα Υποστήριξης Βρεφικού Τμήματος ή Ατόμου με Αναπηρία</p> <p><u>Προσεισμικά:</u></p> <p>α.</p> <p>β.</p> <p>γ.</p> <p><u>Μετασεισμικά:</u></p> <p>Τα μέλη του βοηθητικού ή/και διοικητικού προσωπικού του Σταθμού αποτελούν την Ομάδα Υποστήριξης του βρεφικού τμήματος και του ΑμεΑ, κατά τη διάρκεια της εκκένωσης, συνδράμοντας τις ενέργειες του εκπαιδευτικού του Τμήματος.</p>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε
Ημερολόγιο Ασκήσεων Ετοιμότητας

Α/Α	Ημερομηνία Άσκησης	Ώρα Άσκησης	Αξιολόγηση
1			
2			
3			
4			
5			

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ
Χρήσιμα Τηλέφωνα

Φορέας	Τηλέφωνο	Διεύθυνση	Δικτυακός Τόπος	email
Ευρωπαϊκός Αριθμός Έκτακτης Ανάγκης	112			
Ελληνική Αστυνομία	100			
Πυροσβεστική Υπηρεσία	199			
Ε.Κ.Α.Β.	166			
Ν.Π. Παιδικών Σταθμών				
Δήμος				
Περιφερειακή Ενότητα				
Περιφέρεια				
Λιμεναρχείο				

Καταγραφή Εξοπλισμού και Μέσων

Εξοπλισμός, Εφόδια και Συστήματα Πυροπροστασίας	Περιγραφή
Είδη Πρώτων Βοηθειών	α. β. γ. δ. ε. στ. ζ. η. ι.
Εφόδια Έκτακτης Ανάγκης (φακός, μπαταρίες, τηλεβόας, ξηρά τροφή, μπουκάλι με νερό, είδη για την απασχόληση των παιδιών κ.λπ.)	α. β. γ. δ. ε. στ.

Συστήματα Ενεργητικής Πυροπροστασίας ανά χώρο	α. β. γ. δ. ε. στ.
Συστήματα προειδοποίησης, συναγερμού κ.ά.	
Συστήματα παροχής εφεδρικής ενέργειας	
Τρόποι επικοινωνίας με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ

Πηγές

- Ο.Α.Σ.Π. (2014). «Οδηγίες Προστασίας – Μετασεισμική Περίοδος», 15 σελ.
- Ο.Α.Σ.Π. (2012). «Προετοιμάσου από Τώρα για το Σεισμό», 8 σελ.
- Ο.Α.Σ.Π. (2008). «Μαθαίνοντας για το Σεισμό & τα Μέτρα Προστασίας», 32 σελ.
- Ο.Α.Σ.Π. (2007). «Σεισμός - Η Γνώση είναι Προστασία», (Β΄ Έκδοση), 103 σελ.
- Ο.Α.Σ.Π. (2000). «Σεισμός - Ας είμαστε προετοιμασμένοι», (Ε΄ Έκδοση), 10 σελ.
- www.oasp.gr

Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας

(Ο.Α.Σ.Π.)

Ξάνθου 32, Ν. Ψυχικό 15451

Τηλ.: 210 6728000, Fax: 210 6779561

E-mail: info@oasp.gr, www.oasp.gr

ISBN 978-618-80586-7-5